

Med anledning av vad som ovan anförts hemställer vi,
att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära
en utredning om förutsättningarna för att förenkla hand-
läggningen av varusnatterier av engångsnatur, t. ex. genom
att ersätta den straffrättsliga påföljden med en lämpligt ut-
formad kontrollavgift.

Stockholm den 27 januari 1970

Ola Ullsten (fp)

Karl-Erik Strömberg (fp)

Nr 993

Av herr Andersson i Knäred m. fl., *angående socialförsäkrings-
skyddet för företagare och fria yrkesutövare.*

(Lika lydande med motion nr 858 i Första kammaren)

Företagare och fria yrkesutövare ställs inför valet att inom den allmänna försäkringens ram antingen tillhöra såväl försäkringen för tilläggsjukpenning som tilläggs pensionsförsäkringen eller stå utanför båda försäkringsformerna. För många är denna sammankoppling mellan riskskydd och åldersskydd otillfredsställande.

En försäkrad kan anmäla individuellt undantagande från försäkringen för tilläggs pension såvitt avser inkomst av annat förvärvsarbete än anställning. Har sådant undantagande skett skall vid beräkning av pensionsgrundande inkomst för den försäkrade för tid efter ingången av året näst efter det då anmälan gjordes hänsyn icke tagas till inkomst av annat förvärvsarbete. Anmälan om undantagande kan återkallas av den försäkrade med verkan från nästföljande årsskifte, dock tidigast från det som inträffar sedan undantagandet ägt giltighet i fem år. Den som återkallat anmälan om undantagande får sedan inte ånyo göra dylik anmälan.

Undantagande från försäkringen för tilläggs pension får betydelse även för sjukförsäkringen. Den försäkrade skall nämligen för tid då sådant undantagande äger giltighet vara undantagen även från sjukförsäkringen vad gäller viss del av tilläggs sjukpenningen. Den försäkrades sjukpenningklass skall nämligen bestämmas med bortseende från hans inkomst av annat förvärvsarbete än anställning.

1958 års socialförsäkringskommitté, som ägnade denna fråga ett ingåen-

de intresse, föreslog att tilläggssjukpenningförsäkringen skulle omfatta även företagarna, som efter särskild framställning skulle få karenstiden förlängd till 33 eller 93 dagar. Detta blev också sedermera riksdagens beslut. Genom införande av denna differentierade karenstid kan en viss valfrihet sägas ha etablerats när det gäller tilläggssjukpenningen.

För många företagare och fria yrkesutövare finns ett behov av en klar distinktion mellan riskskydd och åldersskydd. Genom investeringar i det egna företaget kan en enskild företagare skapa reserver som fyller samma funktion ur trygghetssynpunkt som tilläggs pensioneringen. Dessa investeringar kan under företagarens produktiva år kräva så betydande insatser att hans möjlighet att delta i tilläggs pensioneringen är begränsad. Ett riskskydd av den typ som tilläggssjukpenningen ger kvarstår dock ofta för en företagare som någonting mycket angeläget inte minst med hänsyn till de allmänna risker som positionen som egen företagare kan medföra.

Föredragande departementschefen konstaterade i propositionen i samband med beslutet om lagen om allmän försäkring 1962 att behovet av försäkringsskydd är mer skiftande då det gäller företagare än då det gäller anställda, vilket skulle motivera att särskilda valmöjligheter skulle stå företagarna till buds. Av administrativa skäl avstod departementschefen den gången från att föreslå ökade valmöjligheter.

Andra lagutskottet var den gången också medvetet om att många företagare inte har samma behov av åldersskydd som övriga försäkrade och att i fråga om tilläggs pensioneringen en anslutning enbart till förtids- och familjepensioneringen skulle innebära en lämplig lösning av deras individuella trygghetsproblem. Utskottet ansåg att en sådan anordning dessutom skulle ha den fördelen att den inte rubbade samordningen mellan tilläggs sjukpenningförsäkringen och förtidspensioneringen. Utskottet avstod emellertid från att acceptera en sådan valfrihet eftersom den skulle bryta mot den grundläggande konstruktionen inom tilläggs pensioneringen.

Ökade valmöjligheter i det aktuella avseendet är minst lika aktuella i dag som då lagen om allmän försäkring antogs. Det är inte rimligt att vissa grupper ställs inför valet att antingen antaga en anslutningsform som inte svarar mot det faktiska behovet eller avstå från väsentliga delar av systemet. Genom att sjukförsäkringsförmånerna förbättras framstår rådande orättvisor än större för dem som ej kan åtnjuta det förbättrade försäkringsskyddet. Möjlighet bör följaktligen öppnas för anslutning till tilläggssjukpenningförsäkringen utan skyldighet till samtidig anslutning till försäkring för tilläggs pension. Möjligheter att inom tilläggs pensionssystemets ram ge företagare ökade valmöjligheter bör övervägas.

Med hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt prövning och förslag rörande ändrade grunder för socialförsäkringsskyddet för företagare och fria yr-

kesutövare i syfte att åstadkomma ökade valmöjligheter i
enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 28 januari 1970

Alvar Andersson (cp)

i Knäred

Fritz Börjesson (cp)

i Glömminge

Bertil Jonasson (cp)

Nr 994

Av herr Berndtsson m. fl., *angående bostadsbidrag till värnplik-
tiga.*

(Lika lydande med motion nr 848 i Första kammaren)

Stockholm den 28 januari 1970

Henry Berndtsson (fp)

Georg Åberg (fp)

Arvid Nilsson (fp)

i Lönsboda
